

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over soorten, soortenschade, wapens, visserij en jacht, tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen en tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurresevaten

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend wijzigingsbesluit bundelt diverse aanpassingen aan de Vlaamse soorten-, jacht- en riviervisserijwetgeving, evenals aanverwante wetgevingen.

De aanpassingen hebben hoofdzakelijk betrekking op technische wijzigingen (aanvullingen, verduidelijkingen, correcties), met relatief geringe impact, waarbij de rationale van de actuele wetgeving niet significant wijzigt. Doel is het verbeteren van de duidelijkheid en handhaafbaarheid van de wetgeving, of het wegwerken van hiaten in de wetgeving. Tegelijk worden een aantal bepalingen aangepast ingevolge wijzigingen in reglementering op federaal, Benelux of Europees niveau. Verder worden enkele technische correcties en aanpassingen doorgevoerd en wordt de wetgeving geactualiseerd.

Bijkomend worden een continue werking rond jachtplannen ingevoerd. Die aanpassingen leiden tot een optimalisatie van de nauwkeurigheid, raadpleegbaarheid en bijsturing van jachtplannen, een verduidelijking van de wijzigingsprocedure voor jachtplannen, en een digitalisering en administratieve lastenverlaging voor de overheid en de jachtrechthouder.

Er wordt een wijziging aangebracht in de regeling omtrent publieke consultatie van natuurbeheerplannen, waardoor niet publiek toegankelijke militaire domeinen van consultatie vrijgesteld worden.

Tenslotte heft dit verzamelbesluit het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen integraal op.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier vloeit voort uit de beleidsnota omgeving 2019-2024. Dit voorontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld Omgeving en Natuur, ISE natuur en biodiversiteit, SD 2: Doeltreffend soortenbeleid en -beheer.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/276 van 30 juni 2022 en aan het wetgevingsadvies nr. 2022/259 van 30 juni 2022. Op vraag van het wetgevingsadvies zal dit ontwerp van besluit na de principiële goedkeuring voorgelegd worden aan De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

Dit ontwerp van besluit valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse aangezien dit regelgeving betreft waar geen vrije beleidsruimte bestaat. Deze uitzonderingsgrond houden dossiers in waar de Vlaamse regelgever geen vrije politieke beleidsruimte meer heeft. Onder 'geen vrije politieke beleidsruimte' wordt verstaan dat de Vlaamse Regering de beleidscontouren al vooraf heeft gevalideerd, bijvoorbeeld in de beleidsnota, wat in casu het geval is.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend wijzigingsbesluit bundelt diverse aanpassingen aan de Vlaamse soorten-, jacht- en riviervisserijwetgeving, evenals aanverwante wetgevingen.

De aanpassingen hebben hoofdzakelijk betrekking op technische wijzigingen (aanvullingen, verduidelijkingen, correcties), met relatief geringe impact, waarbij de rationale van de actuele wetgeving niet significant wijzigt. Doel is het verbeteren van de duidelijkheid en handhaafbaarheid van de wetgeving, of het wegwerken van hiaten in de wetgeving. Tegelijk worden een aantal bepalingen aangepast ingevolge wijzigingen in reglementering op federaal, Benelux of Europees niveau. Verder worden enkele technische correcties en aanpassingen doorgevoerd en wordt de wetgeving geactualiseerd. Het betreft:

- Diverse technische wijzigingen in de soortenwetgeving:
  - o wegwerken van een hiaat m.b.t. het houden van invasieve uitheemse soorten bij erkende voorzieningen voor de opvang van dieren (artikelen 15 en 31);
  - o verduidelijking van de modaliteiten van een beheerregeling (artikelen 14, 16 en 17);
  - o rechtzetten van het handelsverbod op bepaalde soorten n.a.v. de Brexit (artikel 11);
  - o herziening van de voorwaarden voor erkenning en subsidiëring van erkende opvangcentra voor wilde dieren en van taxidiensten voor wilde dieren (artikelen 8, 18, 19, 20, 21, 22 en 31); bij de implementatie zal overlegd worden met de dienst Dierenwelzijn van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid;
  - o toevoeging van de soorten goudjakhals, raaf en Europese aal aan de lijst van beschermde soorten in bijlage 1 van het soortenbesluit (artikel 27);
  - o verduidelijking van de bestrijdingsmogelijkheden van bijlage 3 en 3/1 van het soortenbesluit (artikelen 29 en 30);
  - o schadevergoeding enkel voor geregistreerde dieren (artikel 32);

- Diverse technische wijzigingen m.b.t. jachtvoorwaarden en jachtadministratie:
  - o versnelde melding van afschot grofwild (artikelen 74, 75 en 76);
  - o mogelijkheid tot correspondentie via e-mail met ontvangsbevestiging (artikel 67);
  - o verduidelijking van de procedure voor goedkeuring van de begroting van het jachtfonds (artikelen 63 en 64);
  - o verduidelijking van de regeling omtrent het overleg over de aanpak van bepaalde wildsoorten (artikelen 77 en 78);
  - o wettelijke verankering van het digitaal platform voor de ontvangst en de verwerking van de administratieve verplichtingen inzake jacht (artikelen 45, 54, 57, 61, en 66);
  - o schrappen van vrijstellingen voor een aantal personen i.k.v. het verkrijgen van een jachtverlof (artikel 48);
  - o schrappen van de gelijkwaardigheid van het getuigschrift van het Franse jachtexamen (artikel 49);
  - o wijzigingen m.b.t. de timing en de wijze waarop ingeschreven kandidaten voor het jachtexamen worden opgeroepen (artikel 62);
  - o toelaten van het gebruik van nachtzichtapparatuur en geluidsdempers voor de bijzondere jacht en bestrijding van wilde zwijnen, voor zover deze wapens zijn toegelaten door de federale wapenwet (artikel 71);
- Herziening van de soorten- en jachtwetgeving i.f.v. verbeterde handhaving m.b.t.:
  - o de middelen, installaties en methoden waarvan het gebruik of het bezit verboden is (artikel 28);
  - o de bestrijding van invasieve uitheemse soorten (artikel 30);
  - o de modaliteiten voor de identificatie en dagelijkse controle van kastvallen of kooivallen (artikelen 29, 30 en 73);
  - o de modaliteiten voor het aanbrengen van grofwildlabels (artikel 79)
  - o het uitbreiden van de rechtsbasis voor het weigeren van een jachtverlof (artikelen 50 en 51);
  - o het bezorgen van een afschrift van het intrekken van een jachtverlof aan de natuurinspectie (artikel 52);
- Toevoeging van een beperking op het gebruik van alcohol, medicijnen en drugs bij het gebruik van vuurwapens (artikelen 29, 30 en 72);
- Aanpassing van de reglementaire uitrusting van sommige ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos (artikel 3);
- Diverse technische wijzigingen m.b.t. de visserijwetgeving:
  - o vervangen van de negatieflijst voor vissen in de paaitijd en voor nachtvisserij door een positieflijst (artikelen 35 tot en met 42);
  - o bestendigen van de terugzetsplicht voor het vissen in de IJse en de Zwalm (artikel 36);
  - o wijzigingen m.b.t. de minimummaten voor het in bezit houden van zeevissoorten (artikel 38);
  - o herziening van de regeling m.b.t. organisatie van hengelvijdsporten (artikel 39);
- Administratieve vereenvoudiging m.b.t. de aanvraag voor vergunningsplichtige vegetatiewijzigingen in het kader van de afstemming op de omgevingsvergunning (artikel 1);
- Aanpassingen aan het milieuhandhavingsbesluit, als gevolg van de wijzigingen in dit wijzigingsbesluit (artikelen 4 tot en met 7);
- Diverse aanpassingen aan gewijzigde terminologie en actualisering van de wetgeving (artikelen 12, 23, 24, 32, 33, 34, 47, 53 en 65);
- Diverse aanpassingen aan de gewijzigde organisatie van het ANB (artikelen 9, 10, 25, 26, 43, 44, 46, 68, 69, en 70).

Daarnaast worden een continue werking rond jachtplannen ingevoerd (artikelen 55 tot en met 60, 81 en 82):

Juridische context

Het jachtrecht maakt onderdeel uit van eigendomsrecht. De eigenaar kan zelf gebruik maken van zijn jachtrecht of het overdragen aan iemand anders die erop wil jagen. Een jachtterrein wordt gebouwd als een geheel van jachtrechten op aanpalende percelen. Om te mogen jagen met het geweer moet een jager een aaneengesloten geheel van jachtrechten verwerven van minimaal 40 hectare. Er mag pas gejaagd worden wanneer de bevoegde arrondissementscommissaris daarvoor het jachtplan heeft goedgekeurd.

Huidige situatie jachtplan

Vroeger was er geen vast indieningsmoment voor jachtplannen en waren er ook geen spelregels om een correcte aftoetsing of vergelijking van de jachtplannen. De regeling in het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014 vangt de vroegere knelpunten op. Voor 1 april dienen alle jagers een voorstel van jachtplan in voor hun jachtterrein. Daardoor kunnen de arrondissementscommissarissen tussen 1 april en 30 juni de voorstellen vergelijken, vernieuwingen toetsen aan de wettelijke vereisten, incompatibiliteiten behandelen en tegen 1 juli de jachtplannen goedkeuren voor het volgende jachtseizoen (een jachtseizoen loopt van 1 juli tem 30 juni).

Knelpunten

Het huidige systeem laat een goede vergelijking van de jachtplannen toe, maar impliceert jaarlijks een hoge piekbelasting voor de behandeling van de jachtplannen, zowel voor de jager als voor de administratie.

Daarnaast zijn de technische bepalingen en de procesflow nog niet optimaal voor digitalisering. Tot slot zijn er ook nog inhoudelijke elementen waarvoor de juridische krijtlijnen vaag of onbestaande zijn (aantoonbaarheid van jachtrecht, werkingsgebieden wildbeheereenheden,...).

De belangrijkste inhoudelijke wijziging in voorliggend besluit is de overstap naar een continu systeem van optimalisatie van de jachtplannen. Dat betekent dat de huidige jachtplannen een permanent karakter krijgen, behoudens wijzigingen die doorheen het jaar per kadastraal perceel worden aangebracht. Het uitgangspunt bij deze verandering is dat jagers geen (papieren) jachtplannen meer moeten aanleveren, maar enkel een statuswijziging van een perceel met het daarbij horende bewijs. Dit laat toe om de werklust te spreiden doorheen het jaar, en om de controle te focussen op aanpassingen. Op die manier kan een meer objectieve beslissing genomen worden en verhoogt de correctheid van de plannen. Deze aanpassing zal eveneens leiden tot een snellere behandeling van wijzigingen in jachtplannen doorheen het jaar, wat met name voor het efficiënte beheer van wild zwijn een grote meerwaarde zou zijn. Nu moet telkens tot het volgende jachtseizoen gewacht worden alvorens de jachtplannen kunnen gewijzigd worden, wat bij acute probleemsituaties vertragend werkt.

De wijzigingen die zo worden doorgevoerd faciliteren ook de verdere digitalisering en administratieve lastenverlaging van het proces rond de goedkeuring, aanpassing en raadpleging van jachtplannen.

- De goedkeuringsflow volgens de logica van dit besluit kan volledig digitaal verlopen. De huidige digitale weergave van jachtplannen kan dan ook vlot geoptimaliseerd worden. Online raadpleegbaarheid van de meest actuele jachtplannen (na elke wijziging van de status van percelen) vormt dan het sluitstuk van de digitalisering.
- Het Geoloket dat sedert enige jaren ingezet wordt voor de optimalisatie van de jachtplannen laat toe dat het beheer kan verlopen over de grenzen van de provincies heen. Zo kan verder ingezet worden op uniformisering en efficiëntiewinst in de behandeling.
- Het digitaal platform voor de aanvraag van wijziging van jachtplannen door de burger wordt verder ontwikkeld om de drempel voor burgers bij uitkleuring van de eigen terreinen te verlagen.

Er wordt een wijziging aangebracht in de regeling omtrent publieke consultatie van natuurbeheerplannen, waardoor niet publiek toegankelijke militaire domeinen van consultatie vrijgesteld worden (artikel 80).

Tenslotte wordt de mogelijkheid geschapen tot instellen van een tijdelijk captatieverbod ter bescherming van vegetaties en soorten in het geval van aanhoudende droogteperiodes, en heft dit verzamelbesluit het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen integraal op (artikelen 2, 13 en 83).

Het besluit werd via eerdere wijzigingen al grotendeels opgeheven en bevat momenteel enkel nog twee bepalingen, die ondertussen deel uitmaken van andere regelgeving (o.a. VLAREM II, mestdecreet, KLIP). De aanhoudende periodes van droogte waarmee Vlaanderen reeds geconfronteerd werd en volgens de klimaatscenario's vaker zal worden, vereisen een andere omgang met o.a. bemalingswater dat wordt opgepompt en motiveren een verhoogde focus op het infiltratiebeleid en een kader voor het aanvullen van het grondwater. Hiervoor worden de nodige beleidsmatige initiatieven uitgerold waarbij de kwalitatieve bescherming van het grondwater verzekerd wordt. Het besluit van 27 maart 1985 zorgde binnen de tijdsgeest van toen voor een zeer generieke bescherming van het grondwater, maar die gelet op de hierboven aangehaalde regelgeving en beleidsdoelstellingen beperkend werkt.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Voor de artikelsgewijze bespreking wordt er verwezen naar het verslag aan de leden van de Vlaamse Regering, als bijlage bij deze nota gevoegd.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact van dit besluit is beperkt tot het volgende aspect;

Ingevolge de herziening van de voorwaarden voor erkenning en subsidiëring van erkende opvangcentra voor wilde dieren, kan een wijziging optreden in de aangevraagde subsidiebedragen.

De wijziging is het gevolg van twee tegenwerkende effecten:

- Enerzijds worden de voorwaarden voor de driejaarlijkse erkenning verstrengd, wat op een termijn van maximum drie jaar (de periode van erkenning) kan leiden tot een afname van het aantal erkende opvangcentra. Momenteel zijn er 10 erkende opvangcentra voor wilde dieren. Het valt te verwachten dat niet alle huidige opvangcentra de hogere kwaliteitsstandaarden zullen halen. Zij kunnen dus binnen een termijn van maximaal 3 jaar hun erkenning verliezen. Welke en hoeveel opvangcentra zullen erkend blijven, valt niet te voorspellen.
- Anderzijds worden de overblijvende opvangcentra beter gesubsidieerd, waarbij zowel de personeelssubsidies (conform de salarisschaal van deskundige i.p.v. administratieve medewerker) als de werkingssubsidies (bijkomende subsidies voor kosten dierenarts) kunnen verhogen volgens de nieuwe modaliteiten van dit besluit. Ook erkende taxidiensten kunnen een subsidie krijgen.

De exacte impact is bij gevolg moeilijk vooraf te bepalen.

Actueel bedraagt de effectief uitgekeerde subsidie aan 10 erkende opvangcentra 710.000 euro jaarlijks. De kredieten hiervoor zijn voorzien op begrotingsartikel QDX-3QCE2FA-WT, basisallocatie QDX 3QC011 3300.

Uitgaande van een realistisch geacht scenario van 6 erkende opvangcentra (i.p.v. 10 nu), waarbij elk van deze centra de maximale werkingssubsidies aanvraagt en verkrijgt, en eveneens zes erkende taxidiensten gesubsidieerd worden, blijft dit bedrag ongewijzigd op 710.000 euro per jaar (index juli 2023). In geval van 7 erkende opvangcentra stijgt het bedrag naar 828.000 euro per jaar.

Artikels 37 en 40/7 van het soortenbesluit bepalen uitdrukkelijk dat de subsidies verleend worden binnen de perken van de begrotingskredieten. Artikel 38, 39 en 40/8 van het soortenbesluit verduidelijken de subsidiebedragen die *kunnen* toegekend worden. Dit verleent voldoende rechtsbasis om de budgettaire impact van deze maatregel te beperken.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 29 juni 2022. Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit heeft geen significante impact op het personeel van het Agentschap voor Natuur en Bos. Er worden beperkte efficiëntiewinsten verwacht ingevolge de verbeterde bepalingen in verband met handhaving en administratieve vereenvoudiging.

Voor de arrondissementscommissarissen en voor de medewerkers van de teams Jacht (AgO) wordt een aanzienlijke efficiëntiewinst verwacht ingevolge de invoering van een continue werking rond jachtplannen.

Al deze zaken kunnen binnen de actuele personeelsbezetting van de Vlaamse overheid opgevangen worden.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit besluit heeft geen impact op de lokale of provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van besluit wordt voorgelegd aan de Minaraad en aan de Interministeriële conferentie leefmilieu teneinde het overleg te voeren zoals voorzien in artikel 6, §2, 2° van de Bijzondere Wet tot hervorming der Instellingen. Ook wordt dit besluit, op vraag van logistiek advies, voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, evenals aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over soorten, soortenschade, wapens, visserij en jacht, tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen en tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurrezervaten;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Minaraad in te winnen, binnen een termijn van dertig dagen;
- 3° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens in te winnen, binnen een termijn van dertig dagen;
- 4° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen, binnen een termijn van zestig dagen;
- 5° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voor overleg voor te leggen aan de Interministeriële conferentie leefmilieu teneinde het overleg te voeren zoals voorzien in artikel 6, §2, 2° van de Bijzondere Wet tot hervorming der Instellingen;
- 6° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering advies van de Benelux-werkgroep “jacht en vogels” in te winnen, binnen een termijn van dertig dagen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Inspectie van Financiën;
- het verslag aan de leden van de Vlaamse Regering.